

Álit

um frumvarp til fjárlaga 2010 (10 Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti)

Frá samgöngunefnd.

Samgöngunefnd hefur að beiðni fjárlaganefndar fjallað um þann hluta fjárlagafrumvarpsins sem er á málefnasviði hennar, sbr. 2. mgr. 25. gr. laga nr. 55/1991, um þingsköp Alþingis, og bréf fjárlaganefndar, dags. 19. október 2009. Nefndin fékk á sinn fund Ragnhildi Hjaltadóttur ráðuneytisstjóra, Ingilín Kristmannsdóttur skrifstofustjóra og Odd Einarsson rekstrarstjóra frá samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti til að gera grein fyrir þeim liðum fjárlagafrumvarpsins sem snúa að ráðuneytinu.

Nefndin vekur athygli á því að sá málaflokkur sem heyrir undir samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið er sá málaflokkur sem verður fyrir mestum niðurskurði og því er nauðsynlegt að vanda vel til verka til og tryggja eins og framast er unnt að þjónusta skerðist ekki né að störf glatist. Fram kom á fundi nefndarinnar að heildarútgjöld samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins árið 2010 eru áætluð 44.225 m.kr. á rekstrargrunni. Frá dragast sértekjur að fjárhæð 6.652 m.kr. en þær nema 15% af heildargjöldum ráðuneytisins. Gjöld umfram tekjur eru 37.573 m.kr. og af þeirri fjárhæð eru 21.336 m.kr. fjármagnaðar með beinu framlagi úr ríkissjóði og 16.162 m.kr. innheimtar af ríkistekjum. Mismunurinn, 75 m.kr., færast til hækkunar á viðskiptahreyfingum ríkissjóðs. Í frumvarpinu dragast útgjöld samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins saman um 13.605 m.kr. á verðlagi fjárlaga 2009.

Rekstrargjöld ráðuneytisins að frádregnum sértekjum eru áætluð 7.771 m.kr. og lækka því um 614,8 m.kr. Í umfjöllun kom fram að rekstrarfjárveitingar flestra stofnana og verkefna sem heyra undir ráðuneytið eru lækkaðar vegna áforma um hagræðingu í rekstrarkostnaði ríkissjóðs. Neyslu- og rekstrartilfærslur hækka um 60,6 m.kr. og verða 14.471,8 m.kr. en eru 14.411,2 m.kr. í fjárlögum síðasta árs. Gert er ráð fyrir að viðhalds- og stofnkostnaður verði 15.330,2 m.kr. og er það 12.835,6 m.kr. lækkun milli ára til þess að mæta áformum um samdrátt í ríkisútgjöldum og er annars vegar lækkun á framlagi til vegaframkvæmda upp á 11.750 m.kr. auk 500 m. kr. lækkun á framlagi vegna viðhalds vega. Nefndin leggur mikla áherslu á mikilvægi þess að við skipulag þjónustu í ljósi niðurskurðar svo sem við snjósmokstur, verði leitast við að tryggja greiðar og öruggar samgöngur. Skuldbindandi samningar sem ráðuneytið hefur gert nema um 4.869 m.kr. Samtals munu samningarnir því nema um 9,2% af heildarútgjöldum ráðuneytisins á næsta ári.

Í ljósi áframhaldandi niðurskurðar á ríkisútgjöldum næstu árin leggur nefndin áherslu á að allar leiðir til hagræðingar séu kannaðar. Í ráðuneyti samgöngu og sveitarstjórnarmál eru mörg verkefni og stofnanir sem má sameina og telur nefndin brýnt að sú vinna verði sett strax í forgang. Nefndin leggur áherslu á mikilvægi þess að reynt verði að ráðast í þau verkefni sem líkleg eru til að skapa atvinnu og leggur í því sambandi áherslu á ýmis viðhaldsverkefni í vegagerð. Nefndin vill einnig vekja athygli á því að nú stendur til að semja um aðkomu lífeyrissjóðanna í landinu að stærri samgönguframkvæmdum sem að mestu verða framkvæmdar á Suðvestur- horni landsins. Í því ljósi bendir nefndin á að það rými sem slíkt ætti að skapa ríkissjóði sé rétt að nýta til framkvæmda á þeim svæðum landsins sem ekki njóta slíkra stórfamkvæmda. Nefndin hvetur til þess að áfram verði unnið að sameiningu sveitarfélaga í samráði við heimamenn og reynt að treysta og efla byggðir landsins og gera

þeim kleift að taka að sér aukin verkefni frá ríkinu. Loks vekur nefndin athygli á því að henni hefur enn ekki borist endurskoðuð samgönguáætlun til umfjöllunnar og ítrekar mikilvægi þess að hún verði lögð fram sem fyrst. Áliti þessu er því skilað með þeim fyrirvara að samgönguáætlun liggur ekki fyrir. Nefndin vekur athygli á því að fyrr í sumar var í tengslum við endurskoðun ríkisfjármála óheimilt að flytja ónýttar fjárheimildir frá fyrra ári eins og heimilt hefur verið að gera. Nefndin bendir á að eðlilegar skýringar geti verið á því að ónýttar heimildir sé fluttar á milli ára svo sem er varðar þær framkvæmdir sem þegar eru í gangi og þarf að ljúka.

Það liggur fyrir að í ljósi erfiðrar stöðu ríkissjóðs að ekki er bolmagn til að standa undir uppbyggingu samgöngukerfa og innviða eins og gert hefur verið undanfarin ár. Það er því óhjákvæmilegt að hægja á nýframkvæmdum en nefndin leggur áherslu á að leita jafnframt leiða til að veita áfram fjármagn til að viðhalda mannvirkjum.

Björn Valur Gíslason, Árni Johnsen og Oddný Harðardóttir voru fjarverandi við afgreiðslu málsins

Alþingi 11.nóvember 2009

Róbert Marshall

Lilja Rafney Magnúsdóttir

Steinunn Valdís Óskarsdóttir

Björgvin G Sigurðsson

Guðmundur Steingrímsson með fyrirvara

Kristján Þór Júlíusson með fyrirvara